

l'escola lenin de matanzas. un llegat vilanoví

Àrea de Cooperació de l'Ajuntament

Aquest projecte de cooperació pretén rehabilitar l'escola d'interns V.I. Lenin que es troba al barri de Simpson a la ciutat cubana de Matanzas. Va ser construïda i fundada pel vilanoví Josep Tomàs Ventosa amb l'objectiu de ser una casa de beneficència. Actualment és una escola especial per a nens i nenes amb retard escolar i a més té cura dels nens i nenes amb una certa problemàtica social o els que provenen del món rural.

La rehabilitació consistirà en fer front a tots els aspectes malmesos de l'escola com són una part important de l'estructura de l'edifici, els terres, les instal·lacions elèctriques, els serveis higiènics, els paviments, pintura, fusteria, etc.

El projecte contempla la revisió dels usos que actualment té l'edifici. Així, es recuperen l'allotjament complet dels dormitoris, es preparen espais per a l'educació laboral dels alumnes i el desenvolupament d'activitats paral·leles a la seva educació, o l'equipament de la cuina per tal de fer servei a altres centres escolars de la zona.

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú es planteja la rehabilitació d'aquest edifici per pal·liar i contrarestar les deficiències existents i evitar, a la llarga, la desaparició d'aquesta infraestructura.

Cal recordar que la ciutat de Vilanova i la Geltrú té antigues i perdurables relacions amb la ciutat de Matanzas i aquest projecte és un reconeixement a què una part de la història moderna de la ciutat s'escriu, en part, gràcies a l'aportació de recursos i idees que molts vilanovins van portar de Cuba i de la ciutat de Matanzas en concret.

La casa de beneficència: evolució històrica i arquitectònica

La idea de crear una casa per acollir a nenes pobres sorgeix l'any 1826 i l'any 1928 es

proposa la creació de la Casa de Beneficència a la Diputació de Matanzas. Però no és fins a l'any 1842 quan s'aprova i crea la "Comisión creadora de fondos para el Colegio de Niñas Pobres".

Aquesta idea, però, no es materialitza fins que el 1843 intervé en Josep Tomàs Ventosa, vilanoví afincat a Matanzas que per aquesta època es dedica de ple a la vida pública i, en concret, a tots aquells projectes, idees i obres que tenen com a fi la beneficència.

És l'any 1844 quan es compra una casa amb terreny de quatre solars, coneguda amb el nom del Recreo, i es comença la construcció d'aquest edifici que s'inaugura el 8 de febrer de 1847, amb una acollida per a 10 nenes.

En la mesura en què es va incrementant el nombre de nenes es va fent necessari l'ampliació de l'edifici. És per aquest motiu que l'edifici es va ampliant successivament entre els anys 1857 i 1866, fent-se l'última ampliació l'any 1899, any en què també es constitueix la "Junta de Patronos de la Casa".

Les dues primeres dècades d'aquest segle l'obra pateix una època de crisi important en la qual es pensa, fins i tot, de fer el tancament de la casa. El 1921 el director del Diari "El Yucatán" exposa en un article la situació en què es troba l'edifici i fa una crida general a la cooperació per salvar la seva existència. Els cossos maçònics de Matanzas es fan càrrec de la seva direcció i restauració.

És el 1922 quan torna a millorar el seu aspecte gràcies a les obres de remodelació i sanejament que s'hi porten a terme. És en aquesta època en què l'estàtua, exactament igual que la que es troba al bell mig de la plaça de la Vila de la nostra ciutat, de Josep Tomàs Ventosa, es trasllada de l'Ajuntament al pati de l'escola, i on actualment encara es conserva.

A principis de la dècada dels seixanta l'escola passa a ser mixta i es converteix en un internat per desenvolupar els objectius abans explicats.